

Nr 238

Av herr **Brandt m. fl.**, *angående den skattefria försäljningen av skattebelagda varor i öresundstrafiken.*

Frågor sammanhängande med den rätt till skattefri proviantering med tobaks- och spritvaror samt andra skattebelagda produkter, som varit och fortfarande är tillerkänd passagerarfartyg även å mycket korta rutter, bl. a. öresundslinjerna, har vid olika tillfällen varit föremål för uppmärksamhet och kritik.

I skrivelse av den 11 oktober 1954 har sålunda generaltullstyrelsen till Kungl. Maj:t med en mycket utförlig motivering och efter samråd med övriga nordiska länders tullmyndigheter framlagt förslag om borttagande av rätten till sådan proviantering för passagerarfartyg å kortare linjer, bl. a. öresundslinjerna.

Sedermera har statens tobaksnämnd i skrivelse av den 18 oktober 1956, likaledes till Kungl. Maj:t, hemställt, att frågan om den skattefria försäljningen av tobaksvaror i öresundstrafiken måtte upptagas till prövning samt förslag framläggas inför riksdagen om inskränkning av denna försäljning i enlighet med de av generaltullstyrelsen i dess ovannämnda skrivelse föreslagna riktlinjerna.

Den skattefria försäljning av skattebelagda varor, varom här är fråga, är av mycket betydande omfattning. Såsom framgår av de i generaltullstyrelsens skrivelse anförda siffrorna var detta fallet redan 1953. Därefter har i samband med den starkt ökade resetraffiken över Öresund en kraftig ökning av denna försäljning skett. I tobaksnämndens skrivelse uppskattas den skattefria tobaksförsäljningen 1955 till ca 200 milj. cigaretter, 3 milj. cigarrer, 3,5 milj. cigarrecigaretter och 23 000 kg röktobak. Därest dessa kvantiteter försålts i Sverige, skulle de ha representerat ett försäljningsvärde av ca 30 milj. kr., varav 22,5 milj. kr. skulle ha utgjort tobaksskatt. Även om dessa beräkningar givetvis inte kan vara exakta, framgår dock härav den ungefärliga storleksordningen av försäljningsvärde och tobaksskatt. Under förutsättning att hälften av de angivna kvantiteterna skulle ha blivit skattebelagda i Sverige utgör skattebortfallet på denna enda varugrupp sålunda icke mindre än 11 å 12 milj. kr.

Lägges härtill skattebortfallet på vin- och spritdrycker samt å choklad- och konfektyrvaror, av vilka också en omfattande skattefri försäljning som bekant äger rum på passagerarfartygen i öresundstrafiken, är det alldeles tydligt att redan starka statsfinansiella skäl kan åberopas för de förslag, som framförts av generaltullstyrelsen resp. tobaksnämnden. Uppenbarligen måste dessa skäl just nu tillmätas mycket stor betydelse.

Härtill kommer — såsom generaltullstyrelsen framhållit — att den fordran bör kunna ställas på tullbestämmelserna, att de inte skall inbjuda till en före-

tagsverksamhet i större eller mindre skala, som — på sätt som är fallet med försäljningen å passagerarfartygen i öresundstrafiken — är baserad på ett exploaterande av möjligheterna att undgå beskattning. Detta är, som generaltullstyrelsen anför, inte blott en fiskal angelägenhet. Det är också angeläget att undvika ojämnheter i konkurrensen och konsumtionsvillkoren företagen resp. konsumenterna emellan.

Emot den skattefria försäljningen av vin- och spritdrycker kan invändas, att den otvivelaktigt lett till skadligt missbruk samtidigt som den vid många tillfällen skapat betydande otrevnad på båtarna.

Ytterligare en synpunkt, som fått och av allt att döma kommer att få ökad aktualitet, bör beaktas. Såsom generaltullstyrelsen påpekar i sin skrivelse, kan det näppeligen göras gällande, att passerandet av en tullgräns i och för sig kan grunda något legitimt intresse för en resande att få inköpa och medföra varor, fritagna från beskattning i både det ena och det andra landet. Ju kortare resan är, desto mindre anledning finns att medgiva skattefria inköp.

Till sist må — såsom en särskilt viktig omständighet — påpekas, att i den mån som strävandena att etablera en gemensam nordisk marknad fullföljes med framgång så skulle, om den nuvarande ordningen i nu berört hänseende bleve oförändrad, det mellan det svenska och det danska landet men på svenskt resp. danskt territorialvatten fortfarande finnas en varuskattefri zon. Redan nu är detta förhållande av skäl, som generaltullstyrelsen utvecklat, mycket egendomligt. Mot bakgrunden av strävandena till den gemensamma nordiska marknaden är den nuvarande ordningen än mer ohållbar och omöjlig att sakligt motivera.

Med hänvisning till det ovan anförda får vi alltså föreslå,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att frågan om den skattefria försäljningen av skattebelagda varor i öresundstrafiken upptages till skyndsam behandling och att för riksdagen framlägges förslag, innebärande att denna försäljning med det allra snaraste bringas att upphöra.

Stockholm den 24 januari 1958

Erik Brandt

Einar Setterberg

N. Stenberg

James I. Dickson

Harald Larsson
i Hedenäset